

ΟΙ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΩΝ ΣΑΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

ΘΑΝΑΣΗΣ ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Η μετανάστευση των Ελλήνων είναι ένα παμπάλαιο ιστορικό φαινόμενο, ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της ζωής τους από τα προϊστορικά ακόμα χρόνια. Οφείλεται κυρίως στη γεωγραφική θέση της Ελλάδας, τη μορφολογία του εδάφους της και τις παραγωγικές της δυνατότητες. Το φαινόμενο αυτό, σαν μόνιμο σχεδόν στοιχείο της ζωής τους, έχει επιδράσει σημαντικά στη διαμόρφωση του χαρακτήρα και της νοοτροπίας τους και στον προσδιορισμό του επαγγελματικού τους προσανατολισμού.

Στις μέρες μας τόσο η εσωτερική όσο και, ιδιαίτερα, η εξωτερική μετανάστευση έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις. Σε 500.000 υπολογίζονται οι Έλληνες που ζουν στις ΗΠΑ, τον Καναδά, την Αυστραλία, την Ευρώπη, τη Νοτιοαφρικανική Ένωση και σ' άλλα μέρη του κόσμου, και σε 250-300 χιλιάδες η εσωτερική μετανάστευση, (Αθήνα κ.λπ.).

Οι ξενιτεμένοι αυτοί Έλληνες διατηρούν, όπως είναι επόμενο, πολύ ζωηρές τις αναμνήσεις τους και ισχυρότατους τους δεσμούς τους με τον τόπο της γέννησής τους, για τους μεγαλύτερους, ή τον τόπο της καταγωγής τους, για τους νεώτερους, που γεννήθηκαν στην ξενιτιά. Και πάνω από όλα διατηρούν την αγάπη τους για τη γη των πατέρων τους και μόνιμος σχεδόν σύντροφός τους είναι η νοσταλγία, η ιδέα της επιστροφής, προσωρινά ή μόνιμα, και με αυτή τη σκέψη προσπαθούν πάντα να αντιδράσουν στους αδυσώπητους νόμους της ζωής, που τους αναγκάζουν να ζουν καθηλωμένοι μακριά, σε ξένες πατρίδες.

Εκεί στα ξένα μέρη, για να μπορούν να νιώσουν ότι ζουν σε μια πατριωτική ατμόσφαιρα, ελληνική, δημιουργούν, κοντά στα άλλα, τις διάφορες πατριωτικές οργανώσεις τους, που τους προσφέρουν έστω και ψυχία από τα πλούσια δείπνα της εθνικολαϊκής μας κληρονομιάς και παράδοσης.

Αλλά και μέσα στην Ελλάδα έχει δημιουργηθεί από παλιά, και ιδιαίτερα ύστερα από τον εμφύλιο πόλεμο και τις νέες οικονομικο-πολιτικές συνθήκες που διαμορφώθηκαν στη χώρα μας κατά τις τελευταίες τρεις-τέσσερις δεκαετίες, μια πολύ ισχυρή εσωτερική μετανάστευση. Η Αθήνα κατά πρώτο λόγο και η Θεσσαλονίκη κατά δεύτερο λόγο, αλλά και άλλες πόλεις σε μικρότερο βαθμό, έγιναν τα χωνευτήρια όλων αυτών που εγκατέλειψαν το χωριό τους και στράφηκαν προς την πόλη, για να βρουν καλύτερη τύχη. Κι αυτοί, μέσα στις νέες συνθήκες της ζωής τους, δίπλα στην υπεράνθρωπη, θα λέγαμε, προσπάθειά τους να επιβιώσουν και να ριζώσουν, μέσα στον καθημερινό σκληρό μόχθο τους, δεν ξέχασαν, δεν μπορούσαν να ξεχάσουν, τη φτωχή γενέτειρά τους. Μαζί τους έφεραν τις κοινές ελπίδες

για μια καλύτερη ζωή, τις κοινές αναμνήσεις και την άσβεστη δύναμη της σκέψης για κάποια μέρα επιστροφής στις ρίζες τους.

Η δύναμη αυτή της παράδοσης και η έλξη προς τον τόπο που γεννήθηκαν ή κατάγονται, τους ώθησε να δημιουργήσουν πλήθος πατριωτικά σωματεία και συλλόγους για να καλλιεργούν όλους αυτούς τους δεσμούς και να μπορούν να δημιουργούν τη δική τους τοπική πατριωτική ατμόσφαιρα και θαλπωρή.

Στις μέρες μας οι δεσμοί αυτοί, πέρα από τη συναισθηματική τους πλευρά, έχουν και μια άλλη διάσταση, πιο επιτακτική και πιο αναγκαστική. Έχουν το νόημα της συμβολής όλων των ξενιτεμένων για το διώξιμο από την ελληνική ύπαιθρο τόσο της οικονομικής όσο και κυρίως της κοινωνικής και πολιτιστικής καθυστέρησης που ενδημεί στην ελληνική επαρχία.

Η αντιμετώπιση και από τους ξενιτεμένους μας αυτής της ανάγκης προβάλλει σήμερα σαν μια ιερή τους υποχρέωση, σαν ένα υπέρτατο καθήκον, που δεν έρχεται καθόλου σ' αντίθεση και με το δικό τους πατριωτικό αίσθημα, αλλά και το ίδιο το συμφέρον τους, το πλατύτερο, το γενικό.

Για να κάνουμε φανερή αυτή την αναγκαιότητα, θα πάρουμε σαν παράδειγμα και αφετηρία για να αναπτύξουμε τις σκέψεις μας, την Αρκαδία, που είναι μια από τις περιοχές της χώρας που βρίσκεται στην πρώτη γραμμή και ίσως κατέχει τα πρωτεία στην εξωτερική και εσωτερική μετανάστευση, αλλά και που η ίδια αντιμετωπίζει τα σοβαρότερα προβλήματα, προβλήματα διατήρησης της ζωής σ' αυτή την ελληνική γωνιά.

Οι πατριωτικές οργανώσεις των ξενιτεμένων Αρκάδων και η Αρκαδία

Η Αρκαδία σήμερα είναι μια προβληματική περιοχή της Ελλάδας. Η προβληματικότητά της έχει δυο πλευρές.

Η μια πλευρά είναι η φθίνουσα πορεία του πληθυσμού της και ο μαρasmus της οικονομικής και πολιτιστικής ζωής της. Συγκεκριμένα ο πληθυσμός της στην πρώτη μεταπολεμική απογραφή του πληθυσμού της χώρας, το 1951, ήταν 154.361, το 1961 έπεσε στις 135.042, το 1971 στις 111.263 και το 1981 έφτασε προς τα κάτω στις 107.932. Δηλαδή στα 30 αυτά μεταπολεμικά χρόνια, και για την Ελλάδα και μετεμφυλιοπολεμικά, ο πληθυσμός της Αρκαδίας ελαττώθηκε κατά 30%, ενώ ο πληθυσμός της Ελλάδας αυξήθηκε στο ίδιο διάστημα κατά 27,6%. Έχουμε έτσι μια τελείως αντίθετη πορεία, προς τα κάτω.

Το πιο άσχημο σ' αυτή την κατάσταση είναι ότι η μείωση του πληθυσμού της Αρκαδίας έχει μια πολύ βαθιά δυσαναλογία. Έφυγαν από την αρκαδική κυρίως ύπαιθρο μόνον οι νέοι και οι ικανοί για εργασία, με αποτέλεσμα ο πληθυσμός της Αρκαδίας να είναι σήμερα όχι φυσιολογικός, να είναι ένας γερασμένος πληθυσμός με μέσο όρο ηλικίας γύρω στα 60 χρόνια.

Ένα τρίτο αρνητικό αυτής της πορείας είναι ότι άδειασαν κυρίως τα ορεινά χωριά της Αρκαδίας. Παλιά κεφαλοχώρια, στα οποία κάποτε έσφιζε η ζωή, σήμερα έμειναν με μερικές εγκατονώδες ή και δεκάδες ακόμα ηλικιωμένους, κατά κανόνα, και γέρους. Μεγάλος αριθμός απ' αυτά τα χωριά έχουν μεταβληθεί κυριολεκτικά σε γηροκομεία.

Η άλλη πλευρά της προβληματικότητας της Αρκαδίας είναι ότι σήμερα, ιδιαίτερα με την ανάπτυξη της τεχνικής και την ε-

πανάσταση που συντελέστηκε και στη γεωργία, που από το πα-
τροπαράδοτο ησίοδιο άρορτο περάσαμε στο τρακτέρ και τα
άλλα σύγχρονα γεωργικά μηχανήματα και εργαλεία, η Αρκα-
δία έπαψε να είναι προβληματική από άποψη πλουτοπαραγω-
γικών πηγών και παραγωγικών δυνατοτήτων. Έχει αρκετά α-
γαθά που της αρκούν να θρέψει και να καλοθρέψει πολύ μεγα-
λύτερο πληθυσμό απ' αυτόν που έχει σήμερα. Μην ξεχνάμε ότι
η Αρκαδία έχει ορισμένες αγροτικές καλλιέργειες με τις οποίες
κατέχει από τις πρώτες θέσεις στην παραγωγή όλης της χώρας.
Π.χ. στην παραγωγή βύσσινου κατέχει την πρώτη θέση, στην
παραγωγή κάστανου τη δεύτερη, στην παραγωγή πατάτας την
τρίτη. Επίσης μια απ' τις πρώτες θέσεις ανάμεσα στους νομούς
της Ελλάδας κατέχει στην παραγωγή μήλων -τα γνωστά μήλα
της Τρίπολης- στα κηπευτικά, ιδιαίτερα του Λεωνιδίου κλπ.
Έχει δάση για ξυλεία, με σοβαρές δυνατότητες δασικής εκμε-
τάλλευσης, δυνατότητες ανάπτυξης της αμπελουργίας και απε-
ριορίστες σχεδόν δυνατότητες ανάπτυξης μιας σύγχρονης και
πολύ αποδοτικής κτηνοτροφίας και μελισσοκομίας.

Επίσης έχει παράδοση στην ξυλογλυπτική, στα παραδοσια-
κά υφαντά και σε άλλα είδη οικιακής βιοτεχνίας. Όλα αυτά
δίνουν τη σίγουρη βάση για τη δημιουργία και ανάπτυξη, σε
πολύ μεγαλύτερο βαθμό, της βιοτεχνίας και της βιομηχανίας.

Η Αρκαδία προσφέρεται ακόμα και για έναν σοβαρό, εσω-
τερικό, έστω για την ώρα, τουρισμό. Συνδυάζει το βουνό και
τη θάλασσα. Το περίφημο ελατόδοσος της Βυτίνας και τα άλλα
ωραϊότατα ορεινά τοπία του Μαινάλου και του Πάρνωνα, αλ-
λά και του βόρειου Ταύγετου, καθώς και η πεντακάθαρη, για
την ώρα, θάλασσα της Κυνουρίας, μπορούν να φιλοξενήσουν
και να προσφέρουν ομορφιά, καθαρόν αέρα και ξεκούραση σε
πολλές χιλιάδες Αρκάδες και άλλους τουρίστες, αν, βέβαια, α-
ξιοποιηθούν ορθολογιστικά με σύγχρονο τρόπο.

Αυτά μόνον τα λίγα είναι αρκετά για να πείσουν τον καθένα
ότι η Αρκαδία σήμερα δεν μπορεί να κατατάσσεται στις φτω-
χές περιοχές της χώρας. Αυτό γίνεται πιο φανερό, αν προσθέ-
σουμε το γεγονός ότι με την απάπτυξη της οδοποιίας, των μέ-
σων επικοινωνίας και μεταφοράς και των γεωργικών μηχανη-
μάτων και εργαλείων, ξεπερνιούνται και εξαφανίζονται οι πα-
λιές δυσκολίες λόγω του ορεινού και δύσδατου μεγάλης έκτα-
σης του νομού.

Αυτά σε ό,τι αφορά τις παραγωγικές-αναπτυξιακές δυνα-
τότητες της Αρκαδίας.

Ένας άλλος, πολύ σοβαρός, παράγοντας που κάνει να έρχο-
νται πιο έντονα στην επιφάνεια οι παραγωγικές αυτές δυνατό-
τητες της Αρκαδίας είναι η σταθερή κυβερνητική πολιτική για
την ανάπτυξη, πολύπλευρα και ολόπλευρα, της περιφέρειας
και γενικότερα για την αποκέντρωση σε συνδυασμό με τα κίνη-
τρα που παρέχονται για στροφή προς αυτή την κατεύθυνση.

Εκείνο που λείπει ακριβώς αυτή την στιγμή από την Αρκα-
δία, για την υλοποίηση αυτής της δυνατότητας και της πολιτι-
κής, είναι η μελέτη, ο σχεδιασμός και ο συγκεκριμένος προ-
γραμματισμός ενός αναπτυξιακού και πολιτιστικοκοινωνικού
προβληματισμού και το κυριότερο η κινητοποίηση των ίδιων
των Αρκάδων, ώστε να συνειδητοποιήσουν τον κίνδυνο που
διατρέχει η Αρκαδία και την ανάγκη να συσπειρωθούν γύρω
από τον τόπο τους και να πάρουν οι ίδιοι στα χέρια τους την
τύχη της, την ίδια τη δική τους την προοπτική για το μέλλον.

Για τον κάθε τόπο, αλλά για την Αρκαδία σήμερα ιδιαίτε-
ρα, αποφασιστικής σημασίας είναι ο παράγοντας άνθρωπος,
που λείπει από τα $\frac{3}{4}$ σχεδόν του νομού. Πώς θα λυθεί το πε-
λώριο αυτό πρόβλημα; Αυτό είναι το μεγάλο ερώτημα για τους
Αρκάδες, αλλά και την ίδια την πολιτεία.

Εδώ, σ' αυτό μας το άρθρο, θα προσπαθήσουμε να προσεγ-
γίσουμε τη μια μόνο πλευρά αυτού του παράγοντα, την πλευρά
των ξενιτεμένων Αρκάδων, των όπου γης Αρκάδων.

Σήμερα οι ξενιτεμένοι Αρκάδες, μέσα κι έξω από την Ελλά-
δα, ανέρχονται σε κάμποσες εκατοντάδες.

Όλοι οι ξενιτεμένοι Αρκάδες, που πολλοί απ' αυτούς είναι
δεύτερης και τρίτης γενιάς απόδημοι, διατηρούν, ή τουλάχισ-
στον φροντίζουν να διατηρούν, την επαφή τους με τη γενέτειρά
τους ή την προγονική τους πατρίδα την Αρκαδία και να καλ-
λιεργούν τους δεσμούς τους μ' αυτήν. Έκφραση αυτής της σύν-
δεσης είναι οι πολυάριθμες πατριωτικές οργανώσεις, σύλλογοι
και σωματεία, που υπάρχουν παντού σχεδόν όπου υπάρχουν
και ζουν Αρκάδες.

Υπάρχει στις ΗΠΑ η Παναρκαδική Ομοσπονδία Αμερικής
(ΠΟΕ) με σωματεία-μέλη σ' όλες σχεδόν τις πόλεις των ΗΠΑ,
όπου ζουν Αρκάδες. Αντίστοιχη αρκαδική οργάνωση υπάρχει
στον Καναδά και την Αυστραλία και δυνατότητες να δημιουρ-
γηθεί και στη Νοτιοαφρικανική Ένωση, στο Γιοχάνεσμπουργκ.

Στην Ελλάδα υπάρχει και λειτουργεί, πάνω από 30 χρόνια,
η Παναρκαδική Ομοσπονδία Ελλάδας με έδρα την Αθήνα και
με πάνω από 250 σωματεία - μέλη της μόνο στο λεκανοπέδιο
της Αττικής. Σύλλογοι Αρκάδων υπάρχουν ακόμα στην Πά-
τρα, στη Θεσσαλονίκη, στο Άργος και αλλού.

Εκτός από τα σωματεία και συλλόγους, που αντιστοιχούν
σχεδόν σε κάθε κοινότητα της Αρκαδίας, υπάρχουν και άλλες
δευτεροβάθμιες ενώσεις, που συσπειρώνουν στους κόλπους
τους τους συλλόγους περισσότερων χωριών, που ανήκουν σε
μια μικροζώνη, που αντιστοιχούν συνήθως στους παλιούς δή-
μους και που έχουν κοινές πολιτιστικές παραδόσεις, αλλά κυ-
ρίως κοινά προβλήματα κάτω στα χωριά τους. Τέτοιες ενώσεις
είναι η Ένωση Φαλαισιωτών, η Ένωση Λυκοσουραίων, η Έ-
νωση των ανατολικών χωριών της επαρχίας Μεγαλόπολης, η
Ένωση Γορτυνίων και ο Σύνδεσμος Τεγεατών κ.λπ. Οι ενώσεις
αυτές έχουν έδρα την Αθήνα.

Όλα αυτά τα πρωτοβάθμια σωματεία και οι δευτεροβάθμιες
ενώσεις και ομοσπονδίες αποτελούν πρωταρχικής σημασίας
παράγοντα για την ανάπτυξη των χωριών τους, αρκεί να κινη-
τοποιηθούν σύμφωνα με συγκεκριμένο πρόγραμμα, σε στενή
συνεργασία και συνεννόηση με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και
μέσα σ' ένα γενικότερο σχέδιο του νομού.

Το σύνολο αυτών των σωματείων και συλλόγων, οι Ενώσεις
και Ομοσπονδίες αναπτύσσουν ήδη σημαντική πατριωτική πο-
λιτιστική δραστηριότητα, για να διατηρήσουν και καλλιεργή-
σουν τους δεσμούς των ξενιτεμένων Αρκάδων με τον τόπο της
καταγωγής τους.

Εκτός από τη δραστηριότητά τους αυτή τα πατριωτικά αυτά
σωματεία και οι σύλλογοι αναπτύσσουν και άλλη δραστηριότη-
τα, που αποσκοπεί στη βελτίωση της κατάστασης του χωριού
τους με την κατασκευή κοινωφελών έργων όπως δρόμους, πλα-
τείες, ιατρεία, γεωτρήσεις, και υδραγωγεία και άλλα. Διενερ-

γούν κάθε τόσο εράνους μεταξύ των συμπατριωτών τους μελών του σωματείου ή συλλόγου τους ή φροντίζουν να βρίσκουν και άλλους οικονομικούς πόρους για να καλύπτουν τα παραπάνω έξοδα. Μ' ένα λόγο οι ξενιτεμένοι αυτοί Αρκαάδες όχι μόνο δεν ξέχασαν το χωρίο τους, αλλά δεν παραλείπουν καμιά σχεδόν ευκαιρία για να δείξουν την αγάπη τους και το ενδιαφέρον τους γι' αυτό.

Όχι μόνο οι σύλλογοι, αλλά και πολλοί συμπατριώτες μας ξενιτεμένοι, που με το μόχθο τους πετυχαίνουν να δημιουργηθούν, θυμούνται το μικρό τους χωριουδάκι και με δωρεές και άλλου είδους προσφορές και ενισχύσεις το βοηθάνε να βελτιώνει την κατάστασή του και να αλλάζει τη μοίρα του.

Όταν έχουμε υπόψη μας όλα αυτά δεν μπορούμε παρά να καταλήξουμε στο σίγουρο συμπέρασμα ότι οι ξενιτεμένοι συμπατριώτες μας βρίσκονται κοντά στα χωριά τους με το νου, με την καρδιά και την υλική τους αρωγή.

Η πατριωτική δράση των ενώσεων είναι από χρόνια γνωστή σε όλους τους Αρκαάδες, αλλά και πέρα από την Αρκαδία και το έργο τους προβλήθηκε επανειλημμένα από τα κρατικά μέσα μαζικής ενημέρωσης και τον αρκαδικό και αθηναϊκό Τύπο.

Λ.χ. η Ένωση Φαλαισιωτών μέσα στην εξαετία 1977-1983 πέτυχε με τις προσπάθειές της να στρέψει το κρατικό ενδιαφέρον προς τη μικρή και παραμελημένη μέχρι τότε γωνιά της Αρκαδίας και να λύσει το πρόβλημα οδοποιίας, με τη διάθεση σοβαρών πιστώσεων για το πρόβλημα αυτό, έτσι που μπορούμε να πούμε ότι το οδικό πρόβλημα της Φαλαισίας βρίσκεται στην ολοκλήρωσή τους. Επίσης η Ένωση Φαλαισιωτών, πρωτοπορώντας κυριολεκτικά, είναι η πρώτη που χαιρέτησε την ίδρυση και ενίσχυσε το Σύνδεσμο Δήμων και Κοινοτήτων Αρκαδίας, που έχει σαν σκοπό του τον εξοπλισμό της Αρκαδίας με μηχανήματα για την κατασκευή έργων οδοποιίας και άλλων στο νομό, ποιοτικά καλύτερα, φθηνότερα και σε πολύ συντομότερο χρονικό διάστημα. Στο Σύνδεσμο αυτό η Ένωση Φαλαισιωτών πρόσφερε, με εισφορά των συλλόγων - μελών της, 2.450.000 δραχμές και με το ποσό αυτό αγοράστηκε ένα ανατρεπόμενο φορτηγό αυτοκίνητο μάρκας Μ.Α.Ν. Η ίδια ένωση ενίσχυσε ηθικά την πρωτοβουλία του Συλλόγου Ποταμιτών Αθήνας και της Κοινότητας Ποταμιάς Φαλαισίας που δημιούργησαν την τελείως νέα εθνικολαϊκή γιορτή τα «Παρράσια» που γίνεται κάθε χρόνο τον Αύγουστο και που η επιτυχία της ξεπέρασε όχι μόνο τα όρια της Φαλαισίας αλλά και της Αρκαδίας και η προβολή της από την τηλεόραση έγινε πανελλήνια. Αλλά η μεγαλύτερη προσφορά της Ένωσης Φαλαισιωτών, προς τους Φαλαισιώτες και τη γενέτειρά τους ήταν η ενότητα που πέτυχε, όλων των Φαλαισιωτών, τόσο εκείνων που μένουν στην Αθήνα, όσο και εκείνων που ζουν κάτω στα χωριά της Φαλαισίας, ενότητα που διατρανώθηκε και επισφραγίστηκε με το συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στις 4 Μαΐου 1980 και στο οποίο πήραν μέρος εκτός από τους 22 συλλόγους των Φαλαισιωτών Αθήνας και αντιπροσωπείες των Κοινοτικών Συμβουλίων με επικεφαλής τους Προέδρους των Κοινοτήτων.

Το συνέδριο αυτό τόσο με την πλήρη συμμετοχή όλων των συλλόγων και Κοινοτήτων, όσο και με τη θερμότητα πατριωτική ατμόσφαιρα που κυριάρχησε, ατμόσφαιρα ζηλευτής λαϊκής ενότητας, αλλά και με τον πλούσιο και ακριδώς προς τη Φαλαισία στραμμένο προβληματισμό των συνέδρων, προβληματισμό που πραγματικά καθόρισε την παραπέρα δράση της Ένω-

99. Αθήνα (Λένορμαν) (υπογραφή δυσανάγνωστη)

σης Φαλαισιωτών και την ενίσχυσε ηθικά στην παραπέρα αποδοτική της δράση.

Καρπός όλης αυτής της καρποφόρας πατριωτικής δραστηριότητας ήταν και η έκδοση του καλλιτεχνικού λευκώματος «Η Φαλαισία στο δρόμο της ανάπτυξης», που είναι όχι μόνο καθρέφτης των προβλημάτων της Φαλαισίας και της πατριωτικής δράσης της Ένωσης Φαλαισιωτών, αλλά και μια υποδειγματική συλλογική εργασία, που επιβεβαιώνει το τι μπορεί να γίνει όταν υπάρχει ενότητα, αγάπη, πατριωτική συσπείρωση, συλλογικός προβληματισμός και κοινή προσπάθεια.

Το παράδειγμα της Ένωσης Φαλαισιωτών για την ενίσχυση του Συνδέσμου Δήμων και Κοινοτήτων το μιμήθηκε γρήγορα και η Ένωση Λυκοσουραίων με τη διαφορά ότι την ξεπέρασε και αντί για ένα αυτοκίνητο πρόσφερε δύο.

Επίσης και η Ένωση των δέκα συλλόγων των ανατολικών χωριών της επαρχίας Μεγαλόπολης έχει κάμει δύο χρήσιμες μελέτες για τα προβλήματα αυτής της μικροζώνης, μελέτες που δημοσιεύθηκαν στο περιοδικό της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας

Ελλάδας «ΡΙΖΕΣ» και υποβλήθηκαν και στις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες. Παρόμοια τέλος προσφορά και δραστηριότητα έχουν αναπτύξει και οι άλλες ενώσεις αρκαδικών συλλόγων.

Στα πλαίσια όλης της Ελλάδας εκφραστής και συντονιστής των δεσμών των Αρκάδων τόσο μεταξύ τους όσο και με την ιδιαίτερη πατρίδα τους την Αρκαδία, υπάρχει και αναπτύσσει δραστηριότητα τη Παναρκαδική Ομοσπονδία Ελλάδας (ΠΟΕ), που περιλαμβάνει στους κόλπους της περίπου 250 αρκαδικά σωματεία και συλλόγους του λεκανοπεδίου της Αττικής.

Η ομοσπονδία αυτή οργάνωσε μέσα στο 1982 συσκέψεις των σωματείων - μελών της κατά επαρχία, για τα θέματα ακριβώς της επαρχίας τους, με επιτυχία. Τα πορίσματα αυτών των συσκέψεων στάλθηκαν στη Νομαρχία Αρκαδίας σαν συμβολή στην επεξεργασία του Πενταετούς Προγράμματος και δημοσιεύτηκαν και στο περιοδικό της, στις «ΡΙΖΕΣ». Ειδική προσφορά της ΠΟΕ προς τους Αρκάδες και την Αρκαδία είναι η έκδοση του περιοδικού «ΡΙΖΕΣ», καθαρά αρκαδικό περιοδικό με αποστολή να μελετήσει και να προβάλλει τα προβλήματα της Αρκαδίας και να κινητοποιήσει τους ξενιτεμένους Αρκάδες σε μια σταυροφορία για την ενίσχυση και σωτηρία της καταρρέουσας Αρκαδίας. Το επιτυχημένο αυτό περιοδικό είναι και πρέπει να παραμείνει ένα ελεύθερο και τολμηρό βήμα συζήτησης και προβληματισμού γύρω από τη σημερινή αρκαδική πραγματικότητα και την επεξεργασία λύσεων για τα πραγματικά δύσκολα και επείγοντα προβλήματα της. Ιδιαίτερα με την κατάσταση που έχουμε σήμερα στην Αρκαδία ο ρόλος της ΠΟΕ και του περιοδικού της είναι πολύ σημαντικός, αποφασιστικός μπορεί να πει κανείς για το μέλλον της Αρκαδίας.

Η ΠΟΕ έχει τη δυνατότητα να κινητοποιήσει το πλούσιο επιστημονικό δυναμικό των Αρκάδων που ζουν στην Αθήνα και την υπόλοιπη Ελλάδα σε μια εκστρατεία για την αναδιπλωση της φθίνουσας πορείας της Αρκαδίας και τη δημιουργία προϋποθέσεων και δυνατοτήτων ανάπτυξης της.

Ενδεικτική περίπτωση αυτής της δυνατότητας είναι οι πάνω από 10 εργασίες - αναπτυξιακές μελέτες - για την Αρκαδία που έχει ετοιμάσει ομάδα καθηγητών του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου της Αθήνας και Γερμανούς ειδικούς με επικεφαλής τον Πρόεδρο της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας Ελλάδας καθηγητή του Πολυτεχνείου Γιώργο Βαλκανά.

Η ΠΟΕ έχει πολλές και μεγάλες δυνατότητες να προσφέρει συγκεκριμένη βοήθεια οικονομική, ηθική, πνευματική, πολιτιστική και κάθε άλλη που θα χρειαστεί για την ανασυγκρότηση της ζωής στην προβληματική Αρκαδία. Μπορεί να πρωτοστατήσει στη μελέτη και την εξεύρεση των οικονομικών πόρων για το στήσιμο μοντέρνων οικονομικών μονάδων στην Αρκαδία, είτε γεωργοκτηνοτροφικών, είτε βιοτεχνικών, είτε βιομηχανικών είτε, τέλος, τουριστικών κλπ. Μπορεί να πρωτοστατήσει στην πολιτιστική αναζωογόνηση αυτού του τόπου με τις πανάρχαιες πολιτιστικές παραδόσεις και καταβολές. Μπορεί τέλος πολλά να κάνει και σ' όλους τους τομείς της ζωής.

Ακόμα η ΠΟΕ μπορεί να γίνει κέντρο και πόλος συσπειρώσης γύρω από τα προβλήματα της Αρκαδίας, και όλων των απόδημων Αρκάδων που ζουν σ' όλα τα μήκη και πλάτη της γης. Μπορεί να αναλάβει το ρόλο του συντονιστή ανάμεσα στην Παναρκαδική Ομοσπονδία Αμερικής.

Όλο αυτό το σκορπισμένο στα πέρατα του κόσμου και της Ελλάδας αρκαδικό στοιχείο αποτελεί δυνητικά μια τεράστια υ-

λική και ηθική δύναμη στην οποία μπορεί να ελπίζει πολλά ο τόπος καταγωγής του.

Είναι λάθος να λέμε πως όλος αυτός ο κόσμος ξέκοψε από την κοιτίδα του και δεν ενδιαφέρεται πια γι' αυτήν και ότι τον αφομοίωσε και τον κέρδισε ο ξένος, ο αμερικάνικος κλπ. τρόπος ζωής. Πάμπολλα είναι τα παραδείγματα ξενιτεμένων Αρκάδων που πρόσφεραν αξιόλογη βοήθεια στη γενέτειρά τους με τη μορφή δωρεών ή άλλων μορφών και που είναι αδύνατο να περιληφθούν εδώ. Μια σχετική έρευνα θα έδινε καταπληκτικά στοιχεία, που να επιβεβαιώνουν αυτή τη διαπίστωση. Θα περιοριστούμε μόνο να αναφέρουμε το πολύ γνωστό στους Αρκάδες γεγονός ότι το Παναρκαδικό Νοσοκομείο, που βρίσκεται χτισμένο σε μια πενυκόφυτη τοποθεσία έξω από την Τρίπολη και που είναι από τα πιο σύγχρονα και μεγαλύτερα νοσοκομεία της χώρας, είναι και έργο της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας Αμερικής και προσφορά των Αρκάδων των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, που συνεχίζουν να το εφοδιάζουν με τα σύγχρονα επιστημονικά όργανα. Και ένα άλλο παράδειγμα. Πριν δύο χρόνια ο Σύλογος Μεγαλοπολιτών στην Αμερική ο «Πολύβιος» πρόσφερε στην επαρχία ένα νοσοκομειακό υπερσύγχρονο αυτοκίνητο για την εξυπηρέτηση των κατοίκων της. Και τα παραδείγματα αυτά, επαναλαμβάνουμε, δεν είναι τα μόνα. Είναι πολλά, πάρα πολλά.

Αν τώρα όλη αυτή την εκδηλωμένη, αλλά σε λανθάνουσα ακόμα κατάσταση για την Αρκαδία, δύναμη σε ανθρώπους και σε υλικά μέσα, την πάρει στα χέρια της μια συντονισμένη και προγραμματισμένη και με συγκεκριμένους στόχους προσπάθεια, μπορεί να αποδώσει πολλαπλάσια βοήθεια προς την Αρκαδία. Και εδώ ακριβώς είναι το ζήτημα. Ο συντονισμός και η ενεργοποίηση, στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, αυτού του τεράστιου και ανεξάντλητου δυναμικού.

Προς την κατεύθυνση αυτή πρέπει να στραφούμε όλοι και πρώτα οι διάφοροι φορείς. Από την κρατική πλευρά ο Νομάρχης μπορεί να παίξει αποφασιστικό ρόλο στην κινητοποίηση και αξιοποίηση αυτού του πολύτιμου δυναμικού.

Η σημασία του παράγοντα Αρκάδες μετανάστες γίνεται ακόμα μεγαλύτερη για την Αρκαδία αν πάρουμε υπόψη το πόσο υποβαθμισμένη είναι σήμερα η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Αρκαδία. Από τις 245 κοινότητες της Αρκαδίας οι 57 έχουν πληθυσμό μέχρι 100 κατοίκους, οι 79 μέχρι 200, οι 37 μέχρι 300, οι 25 μέχρι 400, οι 13 μέχρι 500, οι 59 μέχρι 600, οι 6 μέχρι 700, οι 5 μέχρι 800, οι 3 μέχρι 900, 2 μέχρι 1000 και 4 μέχρι 1200 και 2 μέχρι 2.500 κατοίκους. Αν τώρα προχωρήσουμε περισσότερο στην ανάλυση των στοιχείων και σημειώσουμε ότι οι παραπάνω 245 κοινότητες αποτελούνται από 390 συννοικισμούς και ότι από τους οικισμούς αυτούς οι 206 έχουν μέχρι 100 κατοίκους ο καθένας, άλλοι 88 οικισμοί δεν ξεπερνούν τους 200 κατ., καταλαβαίνουμε τη μεγάλη διασπορά των κατοίκων, και αν τέλος σκεφτούμε ότι οι μικροί αυτοί οικισμοί αποτελούνται κατά κανόνα από γερασμένο πληθυσμό μπορούμε να σχηματίσουμε μια εικόνα του τι είναι και που παει η Αρκαδία σήμερα.